

BM ile KTTO ekonomik sorunları görüştüler

Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın daveti üzerine odayı ziyaret eden BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi Colin Stewart ve heyetine KKTC'nin ekonomik sorunları hakkında bilgi verildi. Yeşil Hat Ticareti ve Güney Kıbrıs ile olan ticari ilişkiler değerlendirildi.

Sayfa 12

NİSAN/2022

Kıbrıs Türk Ticaret Odası

EKONOMİ

ücretsizdir.

gazetesi

Ticaret Odası Londra Temsilciği ofisi düzenlenen törenle açıldı

"Köprü olmaya geliyoruz"

Sayfa 4

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ambargolar ve izolasyonlar ile ayakta durmaya çalışıyor. KKTC'nin dış dünyada tanınmaması büyük bir sıkıntıdır.

"KKTC'NİN DIŞ DÜNYADA TANINMAMASI BÜYÜK BİR SIKINTIDIR"

Hollygrains Ltd. direktörü / Türkiye-KKTC Ticaret Odası Formu
KKTC Tarafı Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Özcan

Sayfa 2

**Dairelerin kirası
bir yılda sterlin
bazında %9.78
arttı**

Sayfa 5

**Bankalardaki
mevduatın
yüzde 78'i döviz
hesaplarında**

Sayfa 6

Hollygrains Ltd. direktörü aynı zamanda Türkiye-KKTC Ticaret Odası Formu KKTC Tarafı Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Özcan son zamanlarda ülkemizde yaşanan ekonomik sıkıntılara değinerek, Rusya Ukrayna savaşının ülkemizde yarattığı etkiyi değerlendirdi.

Özcan: "İstikrar olmazsa başarı olmaz"

İbrahim Özcan
(Hollygrains Ltd. direktörü)

"Ülkemizdeki ekonomik durum nereye gidiyor?" sorusuna cevap veren iş insanı İbrahim Özcan, Rusya ve Ukrayna savaşının devam etmesinin dünyaya etkisini değerlendirdi.

"Birçok ülkede aynı sıkıntılar var"

Özcan, savaşın etkisi ile dünyada hububat sıkıntısının baş göstermeye başladığını dile getirerek, Rusya'nın Ukrayna limanlardan mal çıkışını engellemesi ile gemilerin limanlarda beklediğini belirtti. Özcan, birçok ülkede ilerleyen günlerde emtia sıkıntılarının artacağını savundu.

Özcan konuşmasına şöyle devam etti;

"Gözlemediğimiz kadarı ile Rusya Ukrayna savaşı ilerleyen süreçlerde de devam edecek gibi görünüyor. Bu da bize sıkıntılarımızın devam edeceği sinyali veriyor. Savaşın etkisini biz de KKTC'de olumsuz yönde yaşıyoruz. Biz, hammaddeyi Rusya ve Ukrayna'dan getiriyoruz. Gerek ayçiçeği, gerek mısır, gerek kepek konusunda aynı şekilde sıkıntılar devam ediyor. Biz, stoklu çalışıyoruz. Bizimle çalışan hayvancılarımıza ve kendi yem üretimini yapan kişilere herhangi bir malzemede kimseye eksiklik yaşatmadık. Tabi bizim de stoklarımız sınırsız değildir. Elbette ki bu stoklar da tükenecektir. Eğer Rusya ve Ukrayna savaşı sona erer ve bu hububat fiyatlarında yükseliş az da olsa geri düşecek beklentisi içerisindeyiz. Bilindiği gibi Mayıs ayında kısmen de olsa arpa ve buğday üretimi var ve şimdi hasat durumuna geldi. Bir çok çiftçimiz de hasada başlamış durumdadır. Bizde olduğu gibi Türkiye'de de hasada girmiş olacak ve birçok ihtiyaç giderilmiş olacaktır. Savaşın da sona ermesi ile genel anlamda bir rahatlama yaşanacağını düşünüyorum.

"İş dünyası kredilerle iş hayatını döndürmeye çalışıyor"

İş dünyasında dövizin yükselmesi ile zaman zaman sorunlar yaşamaktadır. Daha önce de döviz kuru yükselmiş ve Merkez Bankası müdahale ederek kuru düşmesini sağlamıştı fakat şu an döviz kuru yükselişe geçmekte ve sıkıntı halen devam etmektedir. İş dünyası kredilerle iş hayatını döndürmeye çalışıyor. Dövizin yükselmesi ile tüm hammaddeler (petrol, gaz, mısır, soya, küspe, kepek.vb..) dolara bağlı olduğu için yükseliş yaşayacaktır. Bu fiyat artışları karşısında süt fiyatları da mutlaka artacaktır. Devletin belirleyeceği olası arpa ve buğday fiyatları da yükselecek ve bununla birlikte enflasyonda ülkemizde yükselecek çünkü fiyat artışları gündeme gelecek fiyatlar doğal olarak artacaktır.

"Birçok konu soru cevapsızdır"

Peki bu yükselme neticesinde hayvancı ve çiftçi ne olacak, ne gibi sübvansiyeler olacak, devletin böyle bir ekonomik durumu var mı? İşte bunlar hep soru işareti içerisindedir. İstikrar çok önemlidir. İstikrarın olmadığı yerde başarıdan söz etmek mümkün değildir. KKTC doğal kaynakları olan bir ülke değildir. Sadece süt imalatı ve narenciyesi

ile birşeyler yapılmaya çalışılıyor. Dövizin yükselişi reel sektörü de etkilemiştir. Bizim beklentimiz hükümetin reel sektörü destekleyici düşük faizli kredi olanağı sağlanmasıdır. Ama maalesef bu yönde de bir çalışma yok. Bunlar önümüzdeki en büyük dezavantajımızdır.

"Verimli ziyaretler gerçekleştirdik"

Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın yönetimi ile birlikte bir Ankara ziyaretimiz oldu ve çok başarılı geçti. Çok iyi neticeler aldık. Bu temaslar içerisinde Ankara Ticaret Odası'na, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'ne, Ticaret Bakanlığı Bakan Yardımcısına bir ziyaret gerçekleştirdik. Bir çok kişilerle de özel görüşme imkanlarımız oldu. Bizim bu temaslardaki ana konumuz Kıbrıs için ne yapılabilir, Kıbrıs'a ne gibi yatırımlar yapılabilir, Kıbrıs'a nasıl bir açılımlar yapılabilir, ihracatın önü nasıl açılabilir. Karşılıklı fikir beyan ettik. Bunlarla ilgili de çok iyi ilerleme kat ettik diye düşünüyorum. KT Ticaret Odası aynı zamanda Londra'da yeni bir ofis açarak ticaret ve ihracat erbabına yardımcı olmak amacıyla şube açıldı. Burada Kuzey Kıbrıs ne gönderebilir, ne yapabilir ve yerel niş ürünlerinin Londra'ya gidişinin hızlandırılarak sirkülasyonun artırılması konusunda birçok çalışma gündeme gelecektir.

"KKTC'nin dış dünyada tanınmaması büyük bir skıntıdır"

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ambargolar ve izolasyonlar ile ayakta durmaya çalışıyor. KKTC'nin dış dünyada tanınmaması büyük bir sıkıntıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin dış temsilciliklerinde de KKTC'ye büyük bağlantılar sağlama yönünde çalışmalar başlamıştır. KKTC'yi Azerbaycan, Malezya, Pakistan ve Bangladeş de tanıma eğilimi içerisindedir. Bunların bizi tanıması bizlere büyük avantajı olacaktır.

KKTC'nin önü açılmış olacaktır. Ülkemizde ürettiğimiz narenciye bu yıl mayıs ayı oldu halen daha narenciye ağaçların üzerindedir, hellim keza bir miktar arap ülkelerine gidiyordu, ama onda da sıkıntı yaşanmaya başlandı ve duraksadı. Türkiye Cumhuriyeti ile Suudi Arabistan'ın iyi ilişkileri sayesinde daha ilişkiler daha iyiye doğru gidecektir. Ülkemizde üretim düşük olmasına rağmen ürettiğimiz ürünleri dış ülkelere pazarlayamıyoruz. Niş ürünlerimizi iyi bir şekilde pazarlayamıyoruz. Odamız bu konuda İngiltere'de açılan yeni ofis ile birlikte bu ürünleri İngiltere'de yaşayan Kıbrıslılara hitap etmesi büyük bir avantaj getirecektir.

"Hal Yasası bir an önce geçmelidir"

Kalite standartları zaman zaman düşmektedir. Halen daha Hal Yasası geçmemiştir. Hal Yasası'nın çıkması ile nerede üretim yapıldı, nerede kesim yapıldı, kim tarafından yapıldı, ne gün hale geldi, ürünün dalından koparıldığı süre, ilaç durumu gibi bir çok soru ortadan kalkacaktır. Devlet sorumluluğunu maalesef ki yerine getiremiyor. Halen daha bu yasa çıkmamıştır, uzun süre raflarda bekleyen bu yasayı halk hak etmiyor mu önce bu sorulması gerekir.

Öğrenci profiline uymayan kazançlar kara para raporunda

2021'de MABEB'e gelen Şüpheli İşlem Bildirimleri (ŞİB)

Öğrenci profiline uymayan para hareketleri	241
Müşteri profiline uymayan para hareketleri	195
Bet-Bahis şüphesi	188
Kripto Para	55
Sınır kapılarında yakalanan nakdi para limiti üstü paralar	47
Yüksek miktartlı para hareketleri	42
Sahte havale	34
Kaynağı belirsiz kazançlar	29
Dolandırıcılık	10
Vergi kaçırmak için ticari işlemleri şahıs hesabında yapmak	6
Serbest Liman Şirketlerinin Para Hareketleri	6
Evrakta Sahtecilik (FRAUD)	5
4/2008* sayılı yasadaki yükümlülüklerin yerine getirilmemesi	4
Uyuşturucu madde ticareti	3
Olumsuz medya haberi	3
Saadet Zinciri (Ponzi Scheme)	2
Çok fazla sayıda küçük para hareketleri	1
Haksız kazanç elde edilmesi	1
İnsan kaçakçılığı ve insan kaçakçılığına teşebbüs	1
Diğer konulardaki Şüpheli İşlem Bildirimleri	23

(* 4/2008: Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası)

KKTC'de "suç gelirlerinin aklanması (kara para) ve terörün finansmanı ile mücadelede" önemli bir role sahip Mali Bilgi Edindirme Birimi (MABEB) 2021 yılı raporunda, özellikle "Öğrenci profiline uymayan kazançlara" dikkati çekti. Bankalarda hesabı olan bazı kişilerin "Müşteri profiline uymayan kazançları" ile "Yasadışı bet-bahis" şüphesiyle oluşan kazançlar da raporda ön sıralarda yer aldı. MABEB gerek Türkiye'deki Mali Suçları Araştırma Kurumu (MASAK) gerekse uluslararası Mali Eylem Görev Gücü (Financial Action Task Force-FATF) ve Mali İstihbarat Birimi (Financial Intelligence Unit-FIU) ile yakın temas halinde çalışıyor.

YASADIŞI BET-BAHİS DE DİKKAT ÇEKİCİ

MABEB'in sağladığı bilgilere göre, 2021 yılında yapılan "Şüpheli İşlem Bildirimleri ve İhbarlar" içinde "Öğrenci profiline uymayan para hareketleri" 241 adetle ilk sıraya yerleşti. İkinci sırada 195 adetle "müşteri profiline uymayan para hareketleri" gelirken, yıllardır ilk sırada olan "Yasadışı bet-bahis şüphesi" 188 adetle üçüncü

sırada yer aldı. Şüpheli kripto para hareketleri 2020'de sadece 9 adet iken bu sayı 2021'de %511 oranında artarak, 55'e çıktı ve dördüncü sıraya yerleşti. Geriye kalan ilgi çekici diğer şüpheli işlemlerin bazıları ve ŞİB+İhbar sayısı şöyle: 'Sınır kapılarında yakalanan nakdi para limiti üstü paralar: 47', 'Yüksek miktartlı para hareketleri: 42', 'Sahte havale: 34', 'Kaynağı belirsiz kazançlar: 29', 'Dolandırıcılık: 10'.

BANKALAR MABEB'E BİLDİRMEK ZORUNDA

Ülkemizdeki bankalar ve diğer finans kuruluşları, "Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Yasası" kapsamında müşterilerinin şüpheli para hareketlerini Şüpheli İşlem Bildirimi (ŞİB) adı altında ilgili mercilere bildirmek zorunda. "Kara parayla mücadele birimi" olarak da bilinen MABEB, yapılan ihbarları (ŞİB) takip altına alarak gerekirse hukuki işlem başlatıyor. Bu çerçevede yapılan çalışmalarda 2016 yılında 564 olan toplam ŞİB sayısı 2017'de 789, 2018'de 2 bin 524, 2019'da 1,108, 2020'de de 1,145 oldu.

Merkez Bankası'ndan önemli açıklama

KKTC Merkez Bankası, yabancı para mevduat ve yasal karşılık hesaplarına uygulanan faiz oranlarının yükseltildiğini duyurdu. Merkez Bankası yönetim kurulunun dünkü toplantısında belirlenen ve Merkez Bankası nezdindeki yabancı para mevduat ve yasal karşılık hesaplarına uygulanacak yeni faiz oranları şu şekilde: "Vadelerinden bağımsız olmak kaydıyla, Merkez Bankası nezdindeki faize tabi ABD Doları mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranı yıllık yüzde 0,40'dan yüzde 0,50'ye, Euro

mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranı yıllık yüzde 0,15'den yüzde 0,25'e ve İngiliz Sterlini mevduat hesaplarına uygulanan faiz oranı yıllık yüzde 0,20'den yüzde 0,30'a yükseltildi. Merkez Bankası nezdindeki, ABD Doları yasal karşılıklara uygulanan faiz oranı yıllık yüzde 0,20'den yüzde 0,25'e, Euro yasal karşılıklara uygulanan faiz oranı yıllık yüzde 0,05'den yüzde 0,10'a ve İngiliz Sterlini yasal karşılıklara uygulanan faiz oranı yıllık yüzde 0,10'dan yüzde 0,15'e yükseltildi."

**TİCARET ODASI LONDRA TEMSİLCİĞİ OFİSİ
DÜZENLENEN TÖRENLE AÇILDI**

“KÖPRÜ OLMAYA GELİYORUZ”

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Londra Temsilciliği Ofisi, 5 Mayıs Perşembe günü düzenlenen törenle açıldı. Törende Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'ın eşi Sibel Tatar, KKTC Londra Temsilcisi Çimen Keskin, Türkiye'nin Londra Büyükelçiliği Müsteşarı ve Ticaret Başmüsaviri, Londra Ticaret ve Sanayi Odası temsilcisi ile Londra'da yaşayan Kıbrıs Türk toplumu dernek temsilcileri katıldı. Açılış amacıyla Londra'ya giden KTTO Başkanı Turgay Deniz ve KTTO yöneticileri de açılışa hazır bulundu. KKTC Cumhurbaşkanı Tatar, açılış törenine mesaj gönderirken KTTO Başkanı Turgay Deniz de misafirlere hitaben bir açılış konuşması yaptı.

TATAR: BAĞLAR GÜÇLENECEK

Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, açılış törenine gönderdiği mesajda, KTTO Londra Temsilciliği Ofisi'nin açılışının, “İngiltere'nin Avrupa Birliği üyeliğinden ayrılması ile birlikte Kuzey Kıbrıs ile İngiltere arasındaki ilişkileri geliştirerek iki ülke arasındaki mevcut ticari potansiyelin çok daha ileri noktalara taşınması adına mihenk taşı olacağını” ve KKTC ile İngiltere arasındaki ticaret köprüsünün çok daha sağlam zemine oturmasını sağlayacağını belirtti.

Tatar, KTTO ofisinin İngiltere'de yaşayan Kıbrıslı Türkler ile KKTC arasındaki bağları da sağlamlaştıracağını ve “iki ülke arasında tarihsel bağın yarattığı siyasi ilişkilerin güçlenmesine de vesile olacağını” vurguladı.

KESKİN: KATKI SAĞLAYACAĞIZ

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Londra Temsilciliği Ofisi'nin açılışında bulunmaktan onur ve mutluluk duyduğunu ifade eden KKTC Londra Temsilcisi Çimen Keskin ise konuşmasında, bu ofisin açılışında katkısı bulunan herkese teşekkür etti.

Kıbrıs Türk halkının adil olmayan ambargo ve izolasyonlarla karşı karşıya olduğunu ve bunun uluslararası toplum tarafından göz ardı edildiğini belirten Keskin, KTTO Londra ofisinin

başarılarına vesile olmasını dileyerek, KKTC Londra Temsilciliği olarak ofisin çalışmalarına mümkün olan katkıyı sağlayacaklarını ifade etti.

DENİZ: “KÖPRÜ GÖREVİ GÖRECEKTİR”

Açılış konuşmasını yapan Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz de, ofisin Kuzey Kıbrıs ile İngiltere arasında köprü vazifesi göreceğini belirterek, “Londra'da ofis açarak sorumluluklarımızı arttırdığımızın bilincindeyiz. Ancak Kıbrıs Türk halkının çıkarlarına hizmet etmek için bu sorumlulukları üstlenmeye hazırız. Bu hedefe ulaşmak için İngiltere ile kuracağımız ilişkilerin ve geliştireceğimiz iş birliklerinin büyük önem taşıdığına inanıyoruz. Londra ofisimiz bu sorumlulukları yerine getirmemize yardımcı olacak ve İngiltere ile Kuzey Kıbrıs arasında bir köprü görevi görecektir” şeklinde konuştu. KTTO Başkanı Deniz, “İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden çıkışının ardından İngiltere ile ekonomik ve ticari ilişkilerimizi geliştirmek için önemli fırsatların ortaya çıkabileceğine inanıyoruz. Bu yeni siyasi ortamın, İngiltere'de yaşayan yaklaşık 300 bin Kıbrıslı Türk ile ilişkilerimizi derinleştirmek ve önemli ekonomik kazanımlar elde etmek için yeni fırsatlar sunacağına inanıyoruz” dedi.

DAİRELERİN KİRASİ BİR YILDA STERLİN BAZINDA

%9.78

ARTTI

Kuzey Kıbrıs genelinde kiralık apartman daresi fiyatları 2022 yılın ilk üç ayında (birinci çeyrekte) %6.84 oranında, geçen yılın aynı dönemine göre ise %9.58 oranında yükseliş gösterdi. Reidin Data Analytics işbirliği ile oluşturulan 101evler Emlak Endeksi 2022 1. Çeyreği verilerine göre apartman daresi kira değerlerinin hala üç yıl öncesinin %13.18 oranında uzakta olduğu hesaplandı. Açıklanan son verilere göre kiralık apartman dairelerinde bölge ortalaması metrekare fiyatı 3.18 sterline çıktı.

KKTC Apartman Kira Fiyatları Değişimi

LEFKOŞA KİRALAR %6.1 ARTTI

Lefkoşa genelinde kiralık apartman daresi fiyatları son üç ayda %6.13, son bir yılda ise %7.12 yükseliş gösterdi. Bölgedeki kira fiyatları kala üç yıl öncesinin %17.41 oranında aha düşük seviyede seyrederken, kiralık apartman dairelerinde bölge ortalaması metrekare fiyatı 2.48 sterlin düzeyinde. Mevcut kiralarla Lefkoşa bölgesinden satın alınan bir apartman daresinin geri dönüş süresi ise 17.4 yıl olarak hesaplanıyor.

Lefkoşa Apartman Kira Fiyatları Değişimi

GİRNE BÖLGESİ 3.99 STERLİNLE ÖNDE

Bölgelere göre, apartman daireleri kira ortalamalarında Girne bölgesinin liderliği sürüyor. 101evler Emlak Endeksi'ne göre, Girne genelinde kiralık apartman daresi fiyatları son üç ayda %6.04, son bir yılda %7.92 yükseliş gösterdi. Üç yıllık bazda ise %15.19'luk düşüş var. Veriler, kiralık apartman dairelerinde Girne bölgesi ortalama metrekare fiyatının 3.99 sterlin olduğunu gösterirken, geri dönüş süresi ise 16.2 yıl olarak hesaplanıyor.

Girne Apartman Kira Fiyatları Değişimi

MAĞUSA 3 YIL ÖNCEKİ FİYATLARI DENGLEDİ

Mağusa genelinde kiralık apartman daresi fiyatları son üç ayda %6.86 oranında, son bir yılda %18.64 yükseliş gösterirken, üç yıl öncesine kıyasla %0.69 oranında gerileme var. Son verilere göre Mağusa bölgesinde kiralık apartman dairelerinde bölge ortalaması metrekare fiyatı 2.48 sterlin olarak hesaplanırken, geri dönüş süresi ise 17.6 yıl oldu.

Mağusa Apartman Kira Fiyatları Değişimi

Bankalardaki mevduatın yüzde 78'i döviz hesaplarında

STANDARD

KKTC Merkez Bankası'nın verilerine göre Mart 2022 itibarıyla 73,3 milyar TL'ye çıkan bankalardaki mevduatın yüzde 78'i döviz hesaplarında tutuluyor.

KKTC bankacılık sektörünün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Mart 2022 sonu itibarıyla 73 milyar 368 milyon 124 bin TL'ye çıktı. Mevduatın yüzde 77,86'sına denk gelen 57 milyar 123 milyon 058 TL'lik kısmının döviz hesaplarında tutulduğu, geriye kalan 16 milyar 245 milyon 066 bin TL'lik kısmının (yüzde 22,14) ise Türk Lirası hesaplarında olduğu belirlendi.

Bankacılık çevreleri, yüksek meblağlı hesaplarda yoğunlaşan mevduatın son iki çeyrekteki hızlı artışındaki ana nedenin, TL'nin dövizler karşısındaki ağır değer kaybı olduğuna işaret ediyor.

BANKALARDAKİ MEVDUAT YÜZDE 64 ARTTI

KKTC Merkez Bankası'nın verilerine göre Mart 2021'de 44 milyar 774,9 milyon TL olarak kayıtlara geçen mevduatın, bir yıllık dönemdeki artış oranı yüzde 63,86 düzeyinde

hesaplandı. Çeyrek dönemler açısından bakıldığında 2021 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 4,66, üçüncü çeyreğinde yüzde 4,15 ve 2021'in son çeyreğinde ise yüzde 35,6 gibi hızlı bir artış yaşayan toplam mevduat, 2022'nin birinci çeyreğinde yüzde 10,85 oranında arttı. Yabancı Para cinsinden mevduat 2021'in son çeyreğinde yüzde 54, bu yılın ilk çeyreğinde ise yüzde 12,3 oranında, Türk Parası mevduat ise geçen yılın son çeyreğinde yüzde 3 düşerken, bu yıl yüzde 6,1 artış gösterdi.

YÜZDE 72'Sİ TASARRUF MEVDUATINDA

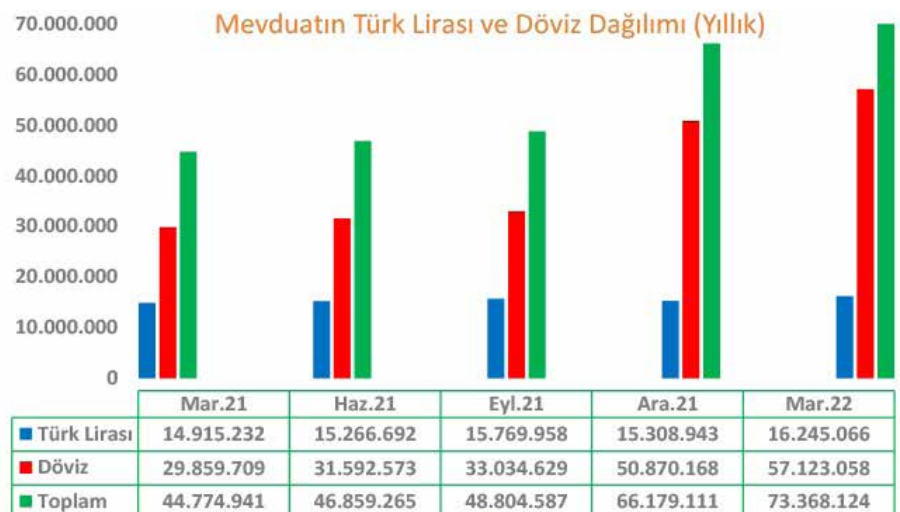
Sektörün verileri ayrıca, mevduatta geçiş dönemlerde olduğu gibi, en büyük payın 52 milyar 713 milyon TL ile tasarruf mevduatına ait olduğunu gösteriyor. Tasarruf mevduatının ardından yüzde 20,7 pay ve 15 milyar 200 milyon TL ile ticari mevduat ikinci sırada gelirken, bunları 4 milyar 124 milyon TL (yüzde 5,62) ile resmi mevduat izledi. Verilere göre, yıllık bazda tasarruf mevduatında yüzde 64,5, ticari mevduatta yüzde 73,9 oranında, resmi mevduatta yüzde 8,7 artış oldu.

2022'de mevduatın vade gruplarına göre dağılımı (Bin TL)

Vade	Oca.22	Şub.22	Mar.22
Vadesiz	13.287.391	13.896.321	14.893.154
1 Ay Vadeli	33.731.365	34.698.819	36.389.959
3 Ay Vadeli	10.776.195	10.961.804	11.440.216
6 Ay Vadeli	2.053.305	2.333.714	2.622.495
1 Yıl Vadeli	7.688.629	7.761.535	8.022.300
TOPLAM	67.536.885	69.652.193	73.368.124

2022'de mevduatın türlerine göre dağılımı (Bin TL)

Tür	Oca.22	Şub.22	Mar.22
Resmi	3.738.192	3.984.637	4.124.340
Ticari	13.762.295	14.014.165	15.220.021
Tasarruf	48.672.080	50.338.139	52.713.398
Diğer Mevduat	1.364.318	1.315.252	1.310.365
TOPLAM	67.536.885	69.652.193	73.368.124
Bankalara Borçlar	4.083.673	4.010.220	4.217.505
Genel Toplam	71.620.558	73.662.413	77.585.629

Farkındalığın enerjisiyle daha iyiye evriliyoruz.

Bellapais'in tarihi dokusuyla bütünleşen
4 yatak odalı, geniş arazi içinde,
354 m2 yaşam alanına sahip
KAIZEN'de sadeliğin zarafeti sizleri bekliyor.

KAIZEN

BY ÖZYALÇIN

+90 392 650 2900 | +90 548 850 2900 sales@ozyalcinconstruction.com ozyalcinconstruction ozyalcinconstruction_

www.ozyalcinconstruction.com

Gözde Erkanat - KTTO Ekonomi Uzmanı

Zor günlerden geçtiğimiz dönemlerde çıkmazda olan sadece devletler ve halk mı? İşletmeler fiyatları keyfi olarak mı artırıyor? Türk Lirası'ndaki değer kayıpları, döviz kurunda yaşanan oynaklık ve hammadde fiyatlarındaki fahiş artış işletme sermayesi ihtiyacını kat kat artırıyor. Eskiden yatırım için finansmana ihtiyaç duyulurken şimdi hayatta kalmak için çare olarak görülüyor. Finansmana erişim ve ödeme sorunları daha da artacaktır. Bu sürecin zincirleme bir reaksiyonla üretimin durması ile kapanmalara ve dolayısıyla istihdama olumsuz etkisi kaçınılmazdır. Kur farkı ve finansman giderlerinin tamamı bilançolarda gider olarak görünmeli. Devlet gerekse de finansa sektörü tarafında finansmana erişim kanallarının bir an önce açılması gerekiyor. Finansa erişimin ilk şartı ülkemizdeki finans kaynaklarının bollaşması ve bunu teşvik edecek ortamın oluşturulmasıdır.

Neden bugün bunları konuşuyoruz? Ülkemizde son bir yılda neler değişti bir bakalım.

2021 yılının ilk asgari ücreti şubat ayında brüt 4400 TL, net olarak ise 3828 TL olarak belirlenmişti. 2021 yılının ikinci asgari ücreti ise eylül ayında brüt 4970 TL, net olarak ise 4324 TL olarak kararlaştırılmıştı. 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren geçerli olan asgari ücret ise brüt 7000 TL, net ise 6090 TL'dir. Bu da demek oluyor ki son bir yılda asgari ücret %59,1 artış göstermiştir. Son 1 yılda akaryakıt fiyatları da uçuşa geçti. 29 Mayıs 2021 tarihinde 6,64 TL/Lt olan 98 oktan kurşunsuz benzin 14 Nisan 2022 tarihi itibarıyla toplamda %176,8 artarak 18,38 TL/Lt seviyesine gelirken, 95 oktan kurşunsuz benzin %178,6 artarak 6,51 TL/Lt seviyesinden 18,14 TL/Lt 'ye, Eurodiesel %227,4 artarak 6,04 TL/Lt seviyesinden 19,78 TL/Lt'ye ve Gazyağı ise %209,9 artarak 5,95 TL/Lt seviyesinden 18,44 TL/Lt'ye ulaşmıştır. Artan maliyetler bu kadar mı? Hayır. Son 1 yılda Amerikan Doları %86 artış göstererek 15,33 TL/ USD seviyesine ulaşmış, İngiliz Sterlini %65 artarak 18,99 TL/GBP seviyesine ve Euro %62,2 artış oranı ile 16,19 TL/EUR seviyesine yükselmiştir. Bu tabloya göre artan döviz kurları neyi işaret ediyor? Artan kredi maliyetlerini, döviz bazlı kira ödemelerini, hammadde maliyetlerini...İthalat işlemlerinde döviz tutar kullanılıyorsa kur riskini ithalatçı doğrudan üzerine almış oluyor. Döviz kurlarındaki yükseliş sadece ithal edilen malın alış

bedelini artırmıyor. Aynı zamanda lojistik giderlerini ve hatta ithalatta ödeyeceğiniz vergiyi de artırıyor. Şirketlerin başını ağrıtan bir diğer konu ise; enflasyonun mali tablolar üzerine etkisi ve enflasyon düzeltmesinin işletmelere uygulanmamasıdır. Enflasyon şirketleri nasıl etkiler? Sermaye, işletme karı, vergi yükümlülükleri, kar dağıtımı, işletmenin uzun dönemli plan ve kararları, üretim kararları, stok politikaları, verimlilik ve kalite üzerinde etkileri büyüktür. Enflasyon sorunu kalkarsa ne olur? Karar alma sürecinde bireyler ve firmalar tüketim, tasarruf ve yatırım kararları alırken zorlanmayacak ve uzun vadeli planlar yapabileceklerdir. Fiyat istikrarının sağlanması yatırım sürecini olumlu etkileyecek, belirsizliğin azalması ile azalan borçlanma maliyetleri, hem yatırım kararlarının alınmasında hem de yatırımın verimli alanlara yönelmesine katkıda bulunacaktır. Yatırımcılar ve üreticiler yatırımdan ve üretimden para kazanmaya başlayacaktır. İstikrarlı bir ortamda reel faizlerin düşmesiyle birlikte, kredi piyasası daha sağlıklı işleyecek, üretici firmalar, üretimde kullanılmak üzere daha fazla kredi talep edebilecek, tüketiciler ise uzun vadeli finansman ihtiyacı gerektiren harcamalarını ertelemeden gerçekleştirebileceklerdir. Sorunlar daha da kronikleşmeden bir çözüm bulunmalıdır. Çünkü bu karmaşık sürecin sağlıklı işleyişi ve katma değer yaratılması için gereken en önemli nokta "öngörülebilirlik"tir.

KIBRIS ARENA
İHBAR HATTI

Çevrenizde yaşanan olaylara **sessiz kalmayın!**
0533 820 00 07

www.kibrisarena.com

ALU WORK

ALUMINIUM SYSTEM PROFILES

A. Şahoğluları Ltd.

0392 225 57 90
0392 225 57 91

sabiha@sahoglulariltd.com

Dr. Fazıl Küçük Bulvarı
Sanayi Çıkışı, Lefkoşa

www.aluworkcyprus.com

Yüreklediren Kadınlar

Yüreklediren kadınlar serisinin bu ayki konusu SUNSEL ENTERPRISES LTD. direktörlerinden Evren Günsel Erçelik, kadınların ekonomide daha geniş çaplı yer edinebilmesi için daha cesur olunması gerektiğini; azimle hedefine odaklı çalışması gerektiğini ve bu yolda ilerlerken kadının, kadına desteğinin çok önemli olduğuna vurgu yaptı.

Evren GÜNSEL ERÇELİK

“KADININ KADINA DESTEĞİ ÇOK ÖNEMLİDİR!”

Evren Günsel Erçelik, evli ve 3 çocuk annesi. 1977 yılında Lefkoşa'da doğdu. Üniversite eğitimini 1998 yılında İngiltere'de Warwick Üniversitesinde tamamlayarak ülkemize geri dönen başarılı iş kadınlarımızdan olan Evren G. Erçelik, ülkemize geri döndükten sonra aile işletmeleri olan Sunsel Enterprises LTD'de çalışmaya başlamış.

“Aile şirketinde çalışıyor olmanın hem avantajı hem de dez avantajı mevcuttur.”

Dez avantajlarını ortadan kaldırıp avantaja çevirmek yine kendi elimizde. Kurumsallaşmayı başaran, şirket anayasasını oluşturmayı başaran şirketler, aile şirketi olmanın getirmiş olduğu dezavantajları ortadan kaldırmayı başarmıştır. Zorlu bir süreç olup tüm aile fertlerinin gönülden ve özveri ile çalışması gereken bir konu. İş yerindeki aile bireyleri arasındaki görüş ve fikir farklılıkları da çatışmaya dönüşmeden doğru kararın alınması çok önemli. Sürdürülebilir bir yapının oluşturulması, aile şirketlerinin nesilden nesile başarılı bir şekilde devredilerek devam edebilmesi için çok önemli. Eğer bunları yapamıyorsanız, aile şirketinde çalışmak büyük bir mutsuzluk olabilir. Başarısızlıklarla sonuçlanan, en fazla 2. Kuşağa kadar gidebilen bir yapı olmuş olur.

Bizim işletmemiz babamız Mustafa Günsel tarafından 1983 yılında

kuruldu. Sunsel ismi Hasan, Evren ve Erksun (çocukların ve soy isimin) isimlerin birleşmesi ile oluştu. Babam 3 çocuğunun adını şirkete vererek herkesin de eşit şekilde hak sahibi olmasını sağlamıştı.

İlkokul yaşlarından itibaren 3 kardeş de şirketin hep içerisinde bulunduk. Çocuk yaşlarda tatillerde iş yerine gelip babama yardım ediyorduk. Dolayısı ile şirketimizin geçirmiş olduğu tüm aşamaları yakinen yaşama fırsatı bulmuş olduk. İşletmemiz kuruluş yıllarından itibaren günün koşulları doğrultusunda farklı sektörlerde faaliyet göstermiştir. Valizcilik, ikinci el araba galericiliği, Türkiye dış ticarete açıldığında İstanbul'da da bir şirket kurarak ithalat ve toptan satış ve pazarlama sektöründe hizmet verdik.

Üniversiteden mezun olup aile şirketimize 1998'de bir fiil çalışmaya başladım. Şirketimizde çalışan aile fertleri 2016 yılında aile şirketlerinin kurumsallaşması ile ilgili bir dizi eğitimler alarak, uzman danışmanların destekleri ile kurumsallaşma sürecini aşip şirketimizi bizden sonraki nesillere başarılı bir şekilde devredilmesi ve devamlılığının sağlanabilmesi için çalışmalar yapılmıştır. Kendi içimizde görev dağılımlarımız, sınırlarımız belirlenmiş ve aynı şekilde karar alma süreçlerimiz netleştirilmiştir. Daha birçok detaylar netleştirilmiş şirket anayasamız çıkartılmıştır. Bu doğrultuda çalışıldığında aile şirketinde çalışıyor olmak, büyük bir zevkle işime sarılmamı sağlamaktadır. Başarı; yapmış olduğunuz işi büyük bir tutku ve zevk ile yapıyor olmanız ile doğru orantılıdır. Gerek eğitimler, kurumsallaşma ile ilgili çalışmalar ve düzenlemeler süreklilik arz etmeli, günün koşullarına göre sürekli güncellenmeli ve uygulanabilir olmalıdır. Tabi kendi işiniz olduğundan dolayı mesai saatleriniz bir çalışaninki gibi keskin olmaya biliyor. Yaşanan sorunlar bir çalışanı rahatsız edebileceğinden çok daha fazla huzursuz ve rahatsız edebilmektedir. Bu da kendi işinizde çalışıyor olmanın doğasında olan bir şeydir diye düşünüyorum.

Aile şirketlerinin bir avantajı ise, hızlı karar alıp hemen uygulamaya geçebiliyor kabiliyetinin olması. Kuruluş yıllarında Sunsel Enterprises LTD. tamamen bavul ticaretine yönelik ticaret yapan bir firmaydı. Ekonominin de yapısal değişikliği ile zamanla şirketimiz farklı alanlarda faaliyet göstermeye başladı. Konjektör değiştikçe yürüttüğümüz iş alanları da değişti ve farklı alanlarda faaliyet göstermeye başladık. Bunların en son örneği, Covid-19 pandemi ile birlikte 2020 sonuna doğru AB standardında medikal maske üretimi oldu. Özellikle benim girişimim ile şirketimiz medikal maske üretimi ile üretim alınana da girmiş oldu. Adamızda tam otomatik makineler ile üretim tesisi kurarak Avrupa Birliğinin talep etmiş olduğu EN14683 standardında BFE %98< (Bakteri ve Virüs filtreleme oranı%98 ve üzeri) medikal maske üreten ilk firma olmanın gururunu yaşıyoruz. Firmamızın şu an FMCG (hızlı tüketim ürünleri) ithalat ve toptan satışını yapmaktayız. Bunun yanı Horeca sektöründe profesyonel mutfak projelendirme ve kurulumu hizmeti vermekteyiz. Buna ek masa üstü (Porland porselen, Hisar ÇKB), Profesyonel pişiriciler;VALORIANI İtalyan pizza taş fırın, Nuova Simonelli Espresso cihazları ve Scotsman buz makineleri ve daha birçok profesyonel mutfak ekipmanlarını tedarik etmekteyiz. Bu sene profesyonel ekipman ve cihazların tamir ve servis konusunda hizmet sektörüne de Net-Sun firması ile girmiş bulunuyoruz. Aile şirketinde, babam ve abim ile birlikte çalışıyor olmak bana her zaman ayrı bir güven ve mutluluk vermiştir.

“Kadının biraz daha fazla cesaretli olması gerekiyor”

“Ben küçük yaştan itibaren iş hayatında babamın ve annemin desteğini gördüm. Şirketimizin her kademesinde çalıştım. Çocukluk yıllarından itibaren işin içinde olduğum için ve aile için de cinsiyet ayrımcılığı olmadığından kadın-erkek kavramı benim için olmadı. Babam ve annem, gerek yurt dışı eğitime gitmemde, gerekse iş hayatında çok büyük destekçilerim olmuşlardır. Sivil toplum örgütlerinde yer almam konusunda da daha çok babam teşvik edici olmuştur. Kadın her yönden güçlü bir varlıktır. Fakat ataerkil bir toplumda yaşıyor olmamızdan gelen bazı ön yargılar sebebi ile kadına ağırlıklı evde rol

biçilmiştir. Çalışıyor olsa bile evdeki işler-görevler, çocuk bakımı, yaşlı bakımı gibi görevler de ağırlıklı olarak yine kadının omuzlarına yüklenmektedir. Bu sebeplerden dolayı girişimcilik konularında, kadınlar hep bir adım geride kalmışlardır. Girişimcilik konularında kadın kendini gösterebilmesi, başarıya ulaşabilmesi için tek ihtiyacı olan şey CESARETTİR. Hiç kimse hiçbir zaman size buyurun bu yer de sizindir demeyecektir. O yeri siz kendiniz elde etmek için çaba ve cesaret göstermeniz, azimle çalışmanız gerekmektedir. Kadının kendine olan güveninde bir sorun olduğunu düşünmüyorum, sadece biraz daha fazla cesaretli olmalıdırlar.

Zaman zaman farklılıklar hissetsek de kadının rolünün ön planda olduğunu artık herkes kabul etmek zorundadır.

Ben şu an Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın tek kadın yönetim kurulu üyesiyim. Bunun sebebi erkekler değil, kadınlarımızın daha az cesaretli oluşudur. Odaya ilk girdiğimde bir müddet meclis üyesi olarak devam ederim diye düşünmüştüm. Yönetim kurulu üyesi olmayı şimdilik düşünmüyordum; fakat başkanımız Turgay Deniz'in ve çevremdeki bazı dostlarımın teşvikleri sayesinde cesaretle bu göreve talip oldum ve bu gün buradayım. Birçok zaman dört dörtlük hazır olamazsınız; bir yerde bir adım atmamız gerekiyor, adım atıldıktan sonra arkası gelecektir. Bugüne kadar kadınlara biçilen bir rol vardı. Kadınlar evde, çocuk bakacak, ev işleri yapacak gibi... Kadınlar içgüdüsel olarak çocukları her zaman önce gelecektir fakat bu görevini yerine getirirken de evin dışındaki konuları da layıkıyla yerine getirebilecek güce ve kabiliyete sahiptirler yeter ki kendilerine güvenip cesaretli olsunlar. Bu erkek işi bu kadın işi diye bir düşünce, ya da ön yargılar artık bitmelidir. Erkekler bize fırsat versin diye beklenmemelidir. Eğer o kapıdan içeriye girmek istiyorsak, o kapıyı biz açıp girmeliyiz. Kimsenin bize yol açmasını beklememeliyiz.

Şirketimiz son yıllarda tarım sektörüne de organik karakılıç

buğdayı yetiştirerek girmiş bulunuyor. Şahsen bu konu beni çok heyecanlandırmakta ve kendimi tarım konusunda da geliştirmeye çalışıyorum. Kadın her alanda başarılı olabilir, yeter ki istesin.

"Kadın, yine kadına destek olmayı vizyon edinmelidir"

Bence bugünün kadınları geçmişe göre biraz daha şanslı. Kadın girişimcilerinin teşvik edildiği, pozitif ayrımcılıkların olduğu, bu doğrultuda eğitimlerin verildiği, motive edici ve ilham verici çalışmalar mevcut. Bu doğrultuda çeşitli dernekler, konseyler ve benzeri oluşumların gün geçtikçe sayıları artmakta ve daha fazla kadınlarımızın kendilerini gösterbilmesi hayallerindeki işi yapabilmeleri için teşvik edici çalışmalarda bulunmaktalar. Yine kadın girişimcilere yönelik kurmak istedikleri/ geliştirmek istedikleri bazı iş alanları için çeşitli hibeler ve destekler de mevcut. Bu tür çalışmalar olması gerektiği noktada olmasa da, geçmişe göre ilerleme kaydetmektedir.

Zaman zaman kadınlarımızın bazı girişimlere adım atmama sebebi çocuklarını bırakacak yer bulamama gösterilmektedir. Çoğunlukla kreşler devlet memurlarının saatlerine göre çalıştığı için, bu engeller büyük önem arz etmektedir. Bu tarz sorunların aşılabilmesi için, bunları düzenleyici yasalar da düzenlenmeli ve kadın emeğinin ekonomiye katılımı sağlanmalıdır. Fırsat eşitliği sağlanmalıdır. Kadından beklenen özellikle evdeki sorumluluklar erkekler tarafından da paylaşılması ile kadının ekonomik konularda daha aktif rol almasına olanak sağlayacaktır.

Kadınlarımızın ekonomide daha geniş çaplı yer edinebilmesi için yine kadının kadına desteği çok önemlidir. Kadın yine kadına destek olmayı vizyon edinmelidir. Bunu misyon edinmiş dernek, kurum ve kuruluşlar gerektiğinde bir bütünlük içinde çalışabilmeli ve güç birliği oluşturabilmelidir. Daha gidecek çok yolumuz var.

NEW BLACK

AKDENİZ®

SINCE 2008

Kuzey
Kıbrıs'ın
Balık
Markası

Tadına doyamayacaksınız!

Aldığınız her Akdeniz Ton ile
siz de Kıbrıs Türk Eğitim Vakfı'na
katkıda bulunun.

omega
3ve6

%100
KATKISIZ

 Şevket Hançerli Ticaret Ltd.

Kurtuluş Sok. No: 2 Yenikent, Gönyeli Lefkoşa, KKTC - Tel: 223 4855 - Faks: 223 4856 - info@shancertli.com

BM ile KTTO ekonomik sorunları görüştüler

Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın daveti üzerine odayı ziyaret eden BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi Colin Stewart ve heyetine KKTC'nin ekonomik sorunları hakkında bilgi verildi. Yeşil Hat Ticareti ve Güney Kıbrıs ile olan ticari ilişkiler değerlendirildi.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi Colin Stewart, Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nı ziyaret etti. Görüşmede güncel ekonomik konular ele alınırken KKTC ile Güney Kıbrıs arasındaki ticari ilişkiler de değerlendirildi.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın daveti üzerine gerçekleşen ziyarette Stewart'a politik işler görevlileri Philippe Baudin ve Remi Clavet'in yanı sıra ekonomik/politik işler görevlisi Arnaud Amouroux eşlik etti. Görüşmede Kıbrıs Türk Ticaret Odası Başkanı Turgay Deniz'e, Yönetim Kurulu üyeleri Evren Günsel Erçelik, Omaç Cin, Ali

Başman, Ali Şah ve Yusuf Acemoğlu'un yanı sıra, Genel Sekreter Aysun Önet ileri, Genel Sekreter Yardımcıları Mustafa Ergüven ve İzzet Adiloğlu ile üye hizmetleri görevlisi Şeniz Avcioğlu eşlik etti.

BM Genel Sekreteri'nin Kıbrıs Özel Temsilcisi Colin Stewart ve heyeti ile yapılan görüşmede, Yeşil Hat ticareti ile Güney Kıbrıs ile KKTC arasındaki geçişler değerlendirilirken diğer ekonomik sorunlar da ele alındı. KTTO Başkanı Turgay Deniz, BM görevlilerine hitaben yaptığı konuşmada, KTTO'nun uluslararası üyelikleri ve faaliyetleri hakkında bilgiler vererek, ticari ve ekonomik alanda karşı karşıya kalınan sıkıntıları aktararak çözüm önerilerini de paylaştı.

KIBRISIN

DEĞERİ

Güvenle İçiyor
içiriyoruz!

+90 392 444 66 26

TÜFEKÇİ ÖMER USTA SOKAK NO: 24
BOĞAZKÖY - GİRNE

[HTTP://HEDIYEMSU.ORG/](http://hediyemsu.org/)

**Paşaköy
MAR Tavuk Çiftliği**

***Doğal Beslenen Piliçlerimiz
Tüm Raflarda Sizi Bekliyor***
Size En Yakın Marketinizdeyiz!

**Fresh
Chicken**

Sağlık İçin MAR Piliç

KTTO, 6. Enerji Ticareti ve Tedariği Zirvesine katıldı

ISTRADE 6. Enerji Ticareti Ve Tedariği Zirvesi Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın himayelerinde ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun destekleriyle düzenlendi. İstanbul'da düzenlenen 6. Enerji Ticareti ve Tedariği Zirvesi, 9-10 Mayıs 2022 tarihlerinde 6. kez Raffles Hotel'de sektörün nabzını tutmak için bir araya geldi.

Kıbrıs Türk Ticaret Odası'nın da katılım gösterdiği Zirve'de KTTO Başkan Vekilleri Ramazan Gündoğdu ve Aziz Limasollu yer aldı. Gündoğdu ve Limasollu, TC Enerji Bakan Yardımcısı Abdullah Tancan ile bir araya gelerek görüş alışverişinde de bulundu.

ISTRADE 2022 Zirvesinde ; Türkiye ve Bölgede Gaz Ticareti, Elektrik Piyasalarında Ticaret ve Perakende, Enerji Piyasalarına Finansal Bakış, Küresel Enerji Piyasaları, Dünya Siyaseti ve Enerji, Türkiye Enerji Piyasasında Güncel Durum, Enerjinin Geleceği ve Ticaret, ETD Traders Meeting, Türkiye ve Dünya Ekonomisi ve Yeni Dengeler konuları ile ilgili konuşmalar gerçekleşti.

Enerji sektörünün profesyonellerini bir araya getiren 6. Enerji Ticareti ve Tedariği Zirvesi'nde katılımcılar mevcut sorunlara alternatif çözümler arayarak, gelecekle ilgili beklentileri masaya yatırdı.

SUNSEL

Profesyonel yerler için

nuova
simonelli

Evinizde-ofisinizde
orjinal espresso
zevki için...

VALORIANI

MARCO

Scotsman

Atatürk Caddesi No:91, Lefkoşa
info@sunsel.com / sales@sunsel.com

+90 392 228 41 97 / 444 02 34
www.sunsel.com

CABACABA SOLAR
Kimdir?

Uzman

Yenilenebilir Enerji
Mühendisleri.

Profesyonel
Eğitimli **Ekip**

Alman
Mali.

 0533/ 0542 **8523674**
0392 **2235279**
0533/ 832 04 24

www.cabacaba.com

DEMİRELER

Construction LTD.

ELANIS VİLLALARI

Lefkoşa'nın en güzel projesi

Havaalanına **5 dk**,
Lefkoşa'ya **10 dk**
mesafede

0542 877 09 83 - 0532 295 04 25

Gürdağ Madencilik ve Çakıl İşletmeleri direktörü Cengiz Ersözlü, günden güne sıkıntılarla mücadele eden esnafın devlet tarafından geliştirilecek politikalarla desteklenmesi gerektiğini savunarak, devletin denetim mekanizmalarının çalışmasının önemine dikkat çekti.

ERSÖZLÜ: "TAŞA HAYAT VEREREK KATMA DEĞERİNİ ARTIRDIK"

Cengiz Ersözlü (Gürdağ Madencilik ve Çakıl İşletmeleri Direktörü)

"Biz taşı sınıflandırdık. Kimini mermer, kimini kaplama, kimini yer döşemesi yaptık. Biz taşta hayat vererek, katma değerini artırdık. Bu ülkede taşın katma değerini yükselten tek şirketiz."

Gürdağ Madencilik ve Çakıl İşletmeleri şirketi direktörü Cengiz Ersözlü Ekonomi'ye konuştu.

"Hammadde fiyatları yükseldi, maliyetlerimiz arttı"

Taş Ocakçılığı veya beton prekast üretimi ile yapılan çalışmalara baktığımız zaman ülkemizde hammaddeye ihtiyaç olduğunu görüyoruz. Bugün patlayıcıya ulaşmakta zorluk çekiyoruz. Patlayıcılar olmadan taş ocaklarının çalışması mümkün değildir. Günümüzde enflasyonun ve dövizin yükselmesi, ayrıca pandemiden kaynaklı süre gelen üretim düşüşü yaşamaları ile birlikte hammadde fiyatları yükseldi. 2021 yılında 8.44 TL olan mazotun litre fiyatı günümüzde 20 TL'ye yükseldi. Mazot 3 kat arttı. Aynı şekilde elektrik fiyatları da 0,98 krş/kw saat'ten 3 TL/kw saate yükseldi. Aynı şekilde patlayıcı madde fiyatlarının artması, Ekim 2021'de 130 TL olan amonyum likrat patlayıcı gübrenin (50 kg) şuanki fiyatı 850 TL oldu. Dolayısı ile girdi maliyetlerimiz 3 katına çıktı.

Türk Lirası'nın değer kaybettiği ve enflasyonun %80'lere çıktığı bu dönemde ayakta durmak hiç de kolay değildir. Özellikle esnafın yaşadığı ekonomik kriz gözle görünür şekildedir. Devlet politikası geliştirilerek bir an önce ekonomik olarak zorda olan sektörlere devlet destek vermelidir. İnşaat sektöründe de şuan duraklama olduğunu ve düşüş yaşandığını görüyoruz. Maliyetlerimiz her gün artmaktadır. 6 ay öncesi sattığımız 43 TL'lik ürünü şimdi 85 TL'ye satıyoruz. Baktığımız zaman 43 TL sattığımız üründen daha fazla kar ederken, şimdi 85 TL olarak sattığımız üründen neredeyse karımız yok denecek kadar azdır.

"Dürüst çalışanla çalışmayan bir tutulmamalıdır"

Günden güne artan maliyetler yanında asgari ücretin de yüzde elli artması, elektrik ve mazot fiyatlarının da sürekli değişerek yükselmesi

biz iş insanlarını zorlamıştır. Genel olarak baktığımız zaman ülkedeki gidişatın çok da iyi olduğunu söyleyemeyiz. Geçtiğimiz günlerde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın bir açıklaması oldu. 120 bin sigortalı sayısının 50 binlere düştüğü yönünde açıklama yapıldı. Bu da 70 bin kaçak işçi olduğu gerçeğini gözler önüne sermektedir. Bu durum iş verenler arasında rekabeti doğuruyor. Çürük elmalarla sağlam elmaları aynı sepete koyamazsınız. Bu durum da aynı şeydir.

"İstikrar olmayan bir ülkede başarı da olmaz"

Ben işimi düzgün yaparken, sigorta ve ihtiyat sandığı primlerini aynı zamanda kdv ve vergimi zamanında ödüyorken birileri bir yerde bunun tam tersini yaparak ödüllendiriliyor. Bu kabul edilir değildir. Devletin bir an önce denetim yapması gerekir. Bu ülkede istikrar yoktur. İstikrar olmayan bir ülkede başarıdan da söz etmek mümkün değildir. Bu kadar kısa dönemde hükümetlerin sürekli değişmesi kimseyi bir yere götürmez. Bu durum ülkemizdeki iş insanlarına olumsuz yönde yansımaktadır. Yani hükümetlerin sürekli değişmesi ve devletin denetim mekanizmasının çalışmamasının en büyük mağduru iş insanlarıdır.

"Pansuman tedavisi ile bu ülkenin sıkıntıları çözülmez"

Gürdağ işletmeleri olarak tek bir iş yapmıyoruz. Adanın en büyük taş ocağına sahibiz, mermer ve doğal taş ürünü üretiyoruz, beton prekast üretimi ve parke gibi 4 tane farklı iş dalında hizmet vermeye çalışıyoruz. Biz inşaat sektörünün tam merkezindeyiz. Bir taraftaki işlerimiz sekteye uğradığı an diğer taraftaki işimizden aktarıyoruz ve dengeyi sağlamaya çalışıyoruz. Ama baktığımız zaman ülkedeki genel sistemizlik her alanda büyük etkiler yaratıyor. Bugün inşaat sektörü %40 oranında düşüşe geçmiştir. İnşaat sektörünün en yoğun olduğu bölge bafra ve iskele bölgesidir. O bölgede müşteri potansiyeli ve alıcıları yabancı olmasından kaynaklı bir hareketlilik vardır. Biz bu sıkıntıların devam etmesini önlemek için başka alternatifler yaratarak iş dünyasını hareketlendirmeliyiz. Pansuman tedavisi ile bu ülkenin sıkıntıları çözülmez. Devletin teşvikleri yetersiz kalmaktadır. Devletin tekrardan bu teşvikleri, özellikle sanayicilere sanayicilerin kullandıkları iş makinalarına teşvikleri yeniden gözden geçirilmeli, gerçek anlamda teşvik etmesi gerekir.

Aile şirketi olmanın avantajları...

Tam anlamıyla kurumsallaşan bir firmayı diyemem ama aile şirketi olmanın avantajı, kendi içimizdeki sorunlara herkesin hakim olması ve bir birimizi idare edebilmemizdir. Benimle birlikte 2 kızım da şirkette görev alıyor. Biri muhasebeye bakıyor. Gürdağ Madencilik ve Çakıl İşletmeleri'nin tüm muhasebe işlemleri Güray'a aittir. Diğer kızım Silay ise satış pazarlama bölümünde görev üstleniyor. 4 farklı bölümle ilgileniyorlar. Aile şirketi olma avantajlarından birisi de sizden birilerinin siz yokken şirketi yürütülmesidir. Yani arkanızda güvenebileceğiniz kişilere ihtiyaç duyarsınız. Dolayısı ile çok rahat olursunuz. Bizdeki sistem belki kurumsallaşma anlamında tam yerine oturmamıştır ama planlı ve programlı olarak her şeyi biz yapıyoruz.

"Taş ocakçılığı bu ülkede olmazsa olmazdır"

Taş ocakçılığı bu ülkede olmazsa olmazdır. Taş ocakçılığı inşaat sektörünün birinci adımıdır. Eğer siz taş ocağının bu ülkede varlığını istemiyorsanız o zaman ithal ürünlere yönleneceksiniz. En yakın ülke Türkiye olduğunu da varsayarsak, Türkiye'den gemilerle bu malı getirip inşaat yapmak çok büyük maliyettir. Bu ülkedeki rezervlerimiz oldukça yeterlidir. Beşparmaklara baktığımız zaman adanın en büyük ve en kaliteli rezervine sahip olduğunu görürsünüz. Kireç taşı olarak dünya literatüründe çok önemli bir değerdir. İhracat payı da çok fazladır. Fakat ülkede alınan ihracat kararlarına göre ihracatı yasaktır. Şuan kendi iç piyasamızda tüketiyoruz. Ülkemizde 14 adet taş ocağı vardır. Kimileri işini iyi yapıyor kimi arada geçiyor. Devlet kontrol mekanizmasını iyi çalıştırmalıdır. Ben iyi iş yapıyorsam benim ruhsatım yenilenirken sorun yaşamamak gerekiyor. Ama maalesef işini iyi yapanla yapmayan aynı kefeye konulur.

"Biz taşa hayat vererek katma değerini artırdık"

Taş ocakçılığı işine 1976 yılında başladık, 1988 yılında ise şirketimiz kuruldu ve kurumsal bir yapıya geldik. Uzun yıllar taşı kırdık. Dünyaya ulaşmak artık çok kolay, bununla ilgili de taşı farklı boyutlara getirmek için çeşitli denemeler yapmaya başladık. 2010 yılında doğal taş işine girdik ve bu işe yatırım yaptık. Önce beyaz taş, sonra sarı taş kestikten sonra beşparmak'ın kendi taşını kesmeye başladık. Bununla ilgili bir üretim yaptık ve taşı sınıflandırdık. Kimini mermer, kimini kaplama, kimini yer döşemesi yaptık. Biz taşa hayat vererek katma değerini artırdık. Bu ülkede taşın katma değerini yükselten tek şirketiz. Gürdağ İşletmeleri'nin yaptığı kadar büyük yatırımlarla bu taşı işleyebilen yok. Bizde neredeyse 100 çeşit taş var. Bu yapabileceklerinizi hayal etmeniz ile alakalıdır. Bir kaç ayda bir yeni modeller çıkarıyoruz.

Taş bana hayat veriyor ve ben taşı işlemekten zevk alıyorum. Ben taşı kırmak değil, taşı işlemek istiyorum. Bu beni daha da zevklendiriyor. 2021 yılında kurduğum beton prekast ürünlerinde aynı şey geçerliydi. Beton olarak değil betona katma değer katıp, betonu büz haline getirdik. Rögar ürettik, bu da bizim rekabet gücümüzü artırdı.

"Güney Kıbrıs'la ilgili çalışmalarımız var"

Şuan güney ile ilgili çeşitli çalışmalar yapıyoruz. Doğal taş ve beton prekast ürünlerine çok talep var. 2014 yılından sonra oldukça çok talep geldi. Güneydeki bir toptancı ile bir anlaşma yaptık. Güneydeki toptancı bizdeki ürünlerin satışını yaptı. 5-6 ay gibi bir zaman bu devam etti. Daha sonra bazı sorunlar yaşadık ve çalışmalarımızı durdurduk. Biz kaliteli ürün çıkarıyoruz ve Gürdağ olarak güneye de yurt dışına da ürün satmaya hazırız. Güney Kıbrıs'la rekabet etmeye hazırız.

**Düşük ve Yüksek Şebeke Voltajına Karşı
Makinelerinizi Koruma Altına Alıyoruz.**

**Biricik Elektrik
Mühendislik ve Enerji Sistemleri**

Adres: KTEZO Sanayi Sitesi, C-28, Lefkoşa, KKTC
Gsm: +90 548 865 87 83; Tel: +90 392 225 60 12

www.biricikelektrik.com

/Biricik Elektrik

/Biricik Elektrik

ARADIĐINIZ HERŐEY TEK BİR ADRES'TE!

0392 444 1941

www.denizshop.com | info@denizplaza.com

[f](#) Deniz Plaza [@](#) denizplaza

www.cypruscyberforensic.com

Cyprus Cyber Forensic
Adli Bilişim Laboratuvarı

Cyprus Cyber Forensic

Kıbrıs Adli Bilişim Laboratuvarı

Profesyonel Veri Kurtarma
Veri İnceleme Hizmetleri

Uzman Mütalaası & Bilirkişilik
Adli Bilişim Uzmanı Medine ALBAYRAK

DİĞİTAL VERİ KURTARMA

Dahili Hard Disk
Harici Disk
SSD (Solid State Disk)
Hafıza Kartı (SD Kart) / USB Bellek
DVR Güvenlik Görüntüleme Cihazı
Cep Telefonu / Akıllı Telefon / Smart Phone
Tablet & Fotoğraf Makinesi

DİĞİTAL VERİ İNCELEME & ANALİZ

Bilgisayar İncelemesi
Cep Telefonu İncelemesi
Cep Telefonu Casus Yazılım Tespiti
Log Kayıtları & Zaman Damgası İnceleme
İnternet Geçmişi & Sohbet Dökümü İnceleme
Uzman Mütalaası & Raporlama

0533 886 85 11 Boğazköy / Girne

www.cypruscyberforensic.com

Sadece bir ev değil, yepyeni
bir yaşama kucak açmaya hazır olun.

Gönyeli Yaşam Sitesi

Gönyeli'de bilinen, değişmeyen Hacı Ali kalitesinde yepyeni bir
yaşam alanı doğuyor! Geç kalmayın!...

M.HACI ALİ İNŞAAT ŞTİ LTD.

Kızılay Sokak No:1 Yenişehir / Lefkoşa Tel: 228 06 82 - 227 02 23 / Cep Tel: 0533 853 15 44
www.hacialihomes.com

HOLLY GRAINS TRADING LTD

HOLLY GRAINS TRADING LTD.

Tahıl ve Hayvan Yemi Hammaddesi Çeşitleri Alım - Satım Merkezi

VADİLİ SİLOLARI

**MESARYA'NIN ORTASINDA HAYVANI VE ÇİFTÇİMİZE ÖZEL
SEKTÖRÜN EN BÜYÜK YATIRIMI
OLAN HOLLY GRAINS TRADING LTD VADİLİ SİLOLARI**

TÜM HAYVAN YEMİ HAMMADDELERİ SATIŞI

**İLERİYE YÖNELİK PROJELERİMİZLE HAYVANI VE ÇİFTÇİMİZİN
HİZMETİNDE OLACAKTIR**

Bilgilendirme telefonları

Lefkoşa tel: 0392 225 38 83-0548 835 04 00

Vadili tel: 0392 397 72 32-0548 837 04 00

SİZ İSTEYİN
biz gerçekleştirelim

DÖRT YILDIZ
DEKORASYON
Kalitede Öncü Dört Yıldız Mobilya ve Alüminyum...
Direktör **Raci YILDIZ**

8. Cad. 18. Sk. No:5 Alayköy Sanayi 2. Etap / Lefkoşa

0533 830 11 35 - 36

dortyildiz82@hotmail.com

www.dortyildizmobilya.com

f /dortyildizmobilya

Hızlı, kaliteli ve kesintisiz ev internetiniz Turkcell'de!

Sahibi:
Kıbrıs Türk Ticaret
Odası (a)
Turgay DENİZ

Genel Yayın Yönetmeni
Deniz GÜRGÖZE

**KTTO Haber ve Yazı İşleri
Müdürü**
Gizem Y. DAVULCU

KTTO Yayın Danışmanı
Omaç CİN (YK Üyesi)

**Reklam, Pazarlama ve
İletişim**
Növber GÜRTAY

Grafik Tasarım
Nazire BÜYÜKOĞLU

Reklam Tasarımı
Safiye ÖZYÜREKLİLER

Kıbrıs Türk Ticaret Odası Merkez İletişim

Adres: 90 Bedrettin Demirel Caddesi Lefkoşa
Tel: +90 (392) 228 37 60, +90(392) 228 36 45
Fax: +90 (392) 227 07 82
E-Posta: ktto@ktto.net

Mesarya Ajans İletişim

Adres: Şhi Hüseyin Behzat Sk. Siyah Kuğu sitesi 1/6 Göçmenköy
Tel: 0 392 223 60 77 - 0392 223 77 17
E-mail: mesarya.reklam@gmail.com Baskı: Okman Printing LTD.